

Het Redu-journaal november 2016

Inhoud:

- Wijziging tarief box 3, actie in 2016?
- Verhaalsbeding in overeenkomst met zzp'er.
- Einde pensioen in eigen beheer.
- Aftrek onderhoud rijksmonument geschrapt.
- Oninbare vorderingen: eenvoudiger BTW-teruggaaf.
- BTW-aftrek: pro rato of werkelijk gebruik.

Wijziging tarief box 3, actie in 2016?

Zoals misschien bekend, worden het belastingtarief in box 3 met ingang van 1 januari 2017 gewijzigd. Dit pakt met name voor hogere vermogens nadelig uit. Kunt u in 2016 alvast iets doen om deze nadelige gevolgen te beperken?

Belastingheffing in box 3

Forfaitair rendement. Over uw belastbaar vermogen in box 3 (per 1 januari van elk kalenderjaar) is 30% inkomstenbelasting verschuldigd. Die belasting wordt berekend over een forfaitair rendement van 4% over het saldo van alle box 3-bezittingen minus schulden. Per saldo wordt aldus 1,2% inkomstenbelasting geheven. Het heffingsvrij vermogen is nu € 24.437 per persoon

Vanaf 1 januari 2017. Omdat de laatste jaren een rendement van 4% op beleggingen vrijwel niet mogelijk is gebleken, staat deze heffing bloot aan veel kritiek. Dat heeft ertoe geleid dat met ingang van 1 januari 2017 zogeheten 'vermogensschijven' worden ingevoerd, met ieder een eigen effectief box 3-tarief. Daarnaast stijgt het heffingsvrij vermogen naar € 25.000 per persoon. Wij zetten de verschillen op een rij:

	Box 3-vermogen in €		Rente	Effectief tarief	
	van	tot		2016	2017
1 ^e schijf	0	100.000	2,87%	1,20%	0,87%
2 ^e schijf	100.000	1.000.000	4,60%	1,20%	1,38%
3 ^e schijf	1.000.000	hogere	5,39%	1,20%	1,62%

Let op. Met name bij hogere vermogens is men zodoende vanaf 1 januari 2017 meer box 3-belasting verschuldigd. Wellicht is dit reden om te kijken of daar iets aan te doen valt.

Geringe eigenwoningschuld

Hypotheekschuld aflossen. Stel, u heeft een eigen woning met daarop nog een geringe hypotheekschuld. Uw eigen woning telt niet meer voor de heffing van box 3, maar die schuld evenmin. Als u de mogelijkheid heeft om die schuld af te lossen uit eigen middelen, vermindert door die aflossing echter wel uw belastbaar vermogen van box 3. U lost een niet-aftrekbare schuld in box 1 aldus af met 'belast' vermogen uit box 3.

Let op. Bekijk vooraf wel of vervroegde aflossing contractueel mogelijk is en of er geen boeterente verschuldigd is.

Voorbeeld

Voor aflossing. Stel, de WOZ-waarde van uw eigen woning is € 350.000. Er is een restschuld van € 100.000 waarover u nog een rente verschuldigd bent van € 3.500 per jaar. Uw aftrekpost eigen woning in box 1 na toepassing van het eigenwoningforfait (€ 2.625) bedraagt dan € 875. Bij een inkomstenbelastingtarief van (stel) 40% is uw netto-voordeel nog slechts € 350. Daarentegen betaalt u thans 1,2% belasting over uw spaarsaldo van € 100.000 ofwel € 1.200.

Na aflossing. Als u de hypotheek op uw eigen woning aflost, heeft u geen bijtelling meer van het eigenwoningforfait, maar ook geen renteaftrek meer in box 1 (nadeel van € 350 netto). Daardoor bespaart u in box 3 wel € 1.200.

Voordeel. Per saldo een voordeel van € 850 netto. Stel dat uw vermogen in 2017 zonder die aflossing geheel in de 1^e schijf zou vallen, dan bedraagt het voordeel ten opzichte van 2016 overigens nog altijd € 520. Maar zou uw box 3-vermogen in 2017 daarentegen in de 2^e schijf vallen, dan loopt het voordeel zelfs op tot € 1.060 per jaar.

Let op. Het 'zomaar' verplaatsen van die hypotheekschuld naar box 3 om daar het belastbaar bedrag te verminderen, is niet toegestaan. Die schuld is immers historisch verbonden aan de eigen woning en moet daarom in box 1 worden aangegeven. U moet de hypotheekschuld dus ook echt aflossen.

Verhaalsbeding in overeenkomst met zzp'er

Staatssecretaris Wiebes wil u graag doen geloven dat de invoering van de Wet DBA (modelovereenkomsten) voor u als opdrachtgever niet zo spannend is. De realiteit is echter dat u eerder aangesproken kunt worden. Hoe dekt u zich in?

Commotie over de wet DBA:

Gevolgen niet te overzien? De Wet DBA zorgt voor de nodige commotie. Er zijn verhalen bekend van bedrijven die (voorlopig) geen zzp'ers (of freelancers) meer inhuren, omdat ze de fiscale gevolgen daarvan niet kunnen overzien. Zzp'ers zijn dan ook bang opdrachten mis te lopen.

Meer risico voor opdrachtgever. Nu zal dit alles op termijn wel weer in rustiger vaarwater komen. Qua beoordeling van de zelfstandigheid van een ondernemer is er immers niets veranderd. Wat wel definitief is veranderd, is uw potentiële aansprakelijkheid als opdrachtgever. Was u voorheen 'veilig' met de juiste VAR en een kopie van het identiteitsbewijs, met de invoering van de Wet DBA heeft u als opdrachtgever meer verantwoordelijkheid gekregen en loopt u daarmee ook meer risico. **Let op.** Als namelijk achteraf komt vast te staan dat een zzp'er eigenlijk bij u in loondienst was, dan kunnen de niet afgedragen loonheffing en premies op u worden verhaald.

Modelovereenkomsten. U bent als opdrachtgever gevrijwaard als u een overeenkomst van opdracht gebruikt die oftewel door de Belastingdienst is geaccordeerd dan wel een van de door de Belastingdienst gepubliceerde modelovereenkomsten is. Daarbij komt dat de feitelijke uitvoering van de opdracht moet overeenkomen met de afspraken in de overeenkomst. **Let op.** Is de opdrachtnemer overduidelijk werkzaam als ondernemer, dan is er niets aan de hand. De modelovereenkomsten zijn alleen bedoeld om in 'twijfelgevallen' duidelijkheid te verschaffen.

ZZp'er geen ondernemer? Als opdrachtgever zit u natuurlijk niet te wachten op meer verantwoordelijkheden en risico. Zeker niet als dit eigenlijk voortkomt uit het handelen van uw opdrachtnemer, bijvoorbeeld omdat achteraf blijkt dat zijn onderneming weinig om handen heeft.

Schade verhalen op zzp'er

Verhaalsbeding. Kunt u dan nog iets met de eventuele schade die u hierdoor heeft geleden? Jazeker, het is juridisch mogelijk om deze te verhalen op de opdrachtnemer. Hiervoor moet dan wel in de overeenkomst van opdracht een verhaalsbeding zijn opgenomen.

Geen fiscale gevolgen. De fiscus vindt in het kader van de Wet DBA een verhaalsbeding geen probleem. Staatssecretaris Wiebes heeft dit onlangs nog eens aangegeven. **Tip.** De opdrachtnemer kan de verhaalde loonheffing als voorheffing in zijn aangifte inkomstenbelasting opnemen.

Geen boete. Tot 1 mei 2017 is er een overgangperiode en zal de Belastingdienst geen boetes opleggen. De staatssecretaris heeft toegezegd dat goedwillende ondernemers ook na 1 mei 2017 niet beboet zullen worden.

Sommige premies niet verhaalbaar. In het verhaalsbeding mag alleen staan dat de opdrachtnemer opdraait voor de loonbelasting/premies volksverzekeringen. Voor de premies werknemersverzekeringen en de werkgeversheffing Zorgverzekeringswet (Zvw) geldt namelijk een verhaalsverbod. Deze kunnen niet op de opdrachtnemer worden verhaald en komen dus altijd voor rekening van de opdrachtgever. **Let op.** Als in de overeenkomst van opdracht staat dan u alle schade kunt verhalen op uw opdrachtnemer, is het zaak uw overeenkomst hierop aan te passen.

Einde pensioen in eigen beheer

Op Prinsjesdag is bekendgemaakt dat er vanaf 1 januari 2017 geen verdere opbouw meer mag plaatsvinden van het pensioen in eigen beheer. Hoe zien de plannen eruit? Wat betekent dit voor uw pensioenvoorziening?

Pensioen in eigen BV opbouwen

In eigen beheer. Als directeur-groootaandeelhouder (DGA) mag u uw pensioen in uw eigen BV opbouwen. Die pensioenaanspraken vertegenwoordigen een waarde en jaarlijks kan daarvan een actuariel berekend gedeelte worden gereserveerd voor de toekomstige uitkeringen. Die jaarlijkse opbouw wordt ten laste gebracht van het belastbare bedrag van de BV. Bijkomend voordeel is dat die bedragen niet worden afgestort bij een verzekeringsmaatschappij, maar ‘gewoon’ in de eigen BV blijven en gebruikt kunnen worden voor investeringen.

Pensioenopbouw steeds meer beperkt. Door allerlei fiscale maatregelen is die jaarlijkse opbouw steeds meer beperkt. De ‘echte’ waarde van de pensioenaanspraken (de commerciële waarde) is dan ook veel hoger dan het bedrag dat in eigen beheer op de fiscale balans staat. *Zou een DGA met in de BV een fiscale pensioenverplichting van stel € 100.000 die verplichting willen overdragen aan een verzekeringsmaatschappij, dan kan de koopsom daarvan in de praktijk makkelijk zo’n € 150.000 bedragen.*

Uitkerend dividend. Bij het eventueel uitkeren van dividend uit een BV waarin een pensioen in eigen beheer is ondergebracht, stelt de Belastingdienst zich op het standpunt dat rekening moet worden gehouden met die commerciële waarde. Dit betekent dat de BV uit ons voorbeeld meer dan € 150.000 aan middelen moet hebben om überhaupt dividend te mogen uitkeren. Zo niet, dan wordt het uitkeren van dividend aangemerkt als belaste afkoop van de gehele pensioenaanspraak. Dat betekent een heffing van 25% inkomstenbelasting verhoogd met 20% revisierente!

Pensioen ‘onder water’. Bij veel BV’s staat de pensioenverplichting ‘onder water’. Daarvan is sprake als de BV onvoldoende middelen bezit tegenover de pensioenverplichting in eigen beheer.

Vanaf 2017

Afstempelen. Voorgesteld wordt nu dat de pensioenaanspraken de komende drie jaar onbelast kunnen worden verlaagd (afstempelen) tot aanspraken die overeenstemmen met de lagere fiscale waardering. De DGA uit ons voorbeeld verlaagt dan zijn aanspraak (lees: zijn latere uitkering) tot een niveau dat overeenkomt met de uitkering die een verzekeringsmaatschappij wil geven bij stortingen van een koopsom van € 100.000.

Afkoop. Het wetsontwerp gaat nog een stap verder: de DGA mag zelfs in de komende drie jaar afzien van al zijn pensioenaanspraken. Vanaf 1 januari 2017 is dan ‘enkel’ loonbelasting (merendeels 52%) verschuldigd over de fiscale waarde. Het restant kan onbelast worden uitgekeerd aan de DGA of in rekening-courant worden verwerkt. Ook is er geen revisierente verschuldigd.

Korting. Bij een afkoop in 2017 wordt zelfs een korting verleend van 34,5% op de fiscale waarde per peildatum 31 december 2015 (in ons voorbeeld 34,5% van € 100.000, zodat over € 65.500, maximaal 52% belasting is verschuldigd). Bij iedere € 100.000 aan fiscale pensioenvoorziening betekent dit dus een belastingafdracht van € 34.060 en een onbelaste uitkering aan de DGA of vordering van de DGA van € 65.940. In 2018 bedraagt die korting nog 25% en in 2019 19,5%.

Let op. De (ex)partner van de DGA moet instemmen met zowel het afstempelen als met de afkoop.

Aftrek onderhoud rijksmonumenten geschrapt

Aftrek onderhoudskosten. Als u eigenaar bent van een rijksmonument, kunt u 80% van de onderhoudskosten in uw aangifte inkomstenbelasting als aftrekpost opvoeren. U mag alleen kosten aftrekken voor het vervangen of repareren van onderdelen in uw rijksmonumentenpand. Het moet duidelijk gaan om onderhoudskosten. Dat zijn kosten die u maakt om het pand in bruikbare staat te houden of te herstellen.

Afgeschaft. Tijdens Prinsjesdag 2016 is bekend geworden dat met ingang van 2017 deze aftrekpost verdwijnt. U kunt vanaf volgend jaar dus niet langer dan onderhoudskosten aan uw rijksmonument aftrekken van uw inkomen.

Subsidieregeling. Er komt wel een overgangsregeling, maar de inhoud hiervan is nog niet (volledig) bekend. Voor de jaren 2017 en 2018 kunnen eigenaren een subsidie voor het onderhoud van hun monumentenwoning krijgen. Deze subsidie zal naar verwachting echter met name gericht zijn op eigenaren die reeds in 2016 financiële verplichtingen voor het onderhoud zijn aangegaan.

Wat betekent dit nu voor u als eigenaar? Het is dus raadzaam op korte termijn zoveel mogelijk (achterstallig) onderhoud uit te voeren om zodoende nog maximaal te profiteren van het fiscale voordeel. **Let op.** Voor aftrek in 2016 moet u de onderhoudskosten nog dit jaar betalen.

Update: op 10 november 2016 is door Minister Jet Bussemaker (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) aangegeven dat zij de fiscale aftrek voor monumentenonderhoud voorlopig niet zal schrappen. Zij heeft dat aan de Tweede Kamer laten weten. Ze komt daarmee tegemoet aan de wens van de Kamer.

Oninbare vorderingen: eenvoudiger BTW-teruggaaf

Financiën wil de teruggave van BTW op oninbare vorderingen gaan vereenvoudigen. Het bedrijfsleven, en met name VNO-NCW en MKB-Nederland, vraagt daar al geruime tijd om. Financiën heeft onlangs een wetsvoorstel gepubliceerd dat – na een internetconsultatie – waarschijnlijk per 1 januari 2017 in werking zal treden. De nieuwe regeling is van groot belang voor de praktijk.

Als een ondernemer de omzetbelasting op de door hem geleverde goederen of diensten heeft voldaan en de afnemer betaalt vervolgens niet (volledig), dan kan de ondernemer de afgedragen belasting onder voorwaarden terugkrijgen. De procedure voor die belastingteruggaaf is ingewikkeld en tijdrovend. Financiën wil die procedure – op aandringen vanuit het bedrijfsleven – per 1 januari 2017 gaan vereenvoudigen en ondernemers sneller zekerheid geven over de belastingteruggaaf.

De belangrijkste voorgestelde wijziging zijn:

- Het recht op teruggaaf ontstaat in ieder geval als de vergoeding voor de geleverde goederen of diensten één jaar na de datum van opeisbaarheid van de factuur nog niet (volledig) is betaald. Die termijn geldt ook als de overeenkomst tot levering van goederen of het verrichten van diensten is geannuleerd, verbroken of ontbonden, én als een prijsvermindering of kwijtschelding heeft plaatsgevonden na de levering van de goederen c.q. het verrichten van de dienst.
- Als een oninbare vordering later alsnog (gedeeltelijk) wordt voldaan, wordt de daarmee overeenkomende omzetbelasting opnieuw verschuldigd.
- Het bedrag van de BTW-teruggaaf kan in mindering worden gebracht op de periodiek op aangifte af te dragen belasting; het afzonderlijke verzoek om belastingteruggaaf vervalt.

- Bij overdracht van de vordering, zoals bij factoring, treedt de overnemer voor de terugaafregeling in de positie van de verkoper.
- De afnemer die de BTW in aftrek heeft gebracht moet bij niet-betaling van de factuur die aftrek corrigeren: hij wordt die belasting (naar evenredigheid) verschuldigd, in ieder geval binnen één jaar na het tijdstip van opeisbaarheid van de factuur. De bestaande termijn van twee jaar wordt teruggebracht tot één jaar, om aan te sluiten bij de termijn waarna het recht op terugaaf ontstaat bij de ondernemer die het goed of de dienst heeft geleverd.

Het wetsvoorstel kent een overgangsregeling: de nieuwe regeling gaat ook gelden voor vorderingen die al vóór 1 januari 2017 opeisbaar zijn, met dien verstande dat de termijn van één jaar begint te lopen op 1 januari 2017.

BTW-aftrek: pro rato of werkelijk gebruik

De ondernemer die gemengde kosten maakt, voor BTW-belaste en BTW-vrije prestaties, kan de omzetbelasting op die kosten slechts in aftrek brengen voor zover die betrekking heeft op BTW-belaste prestaties. Hij moet de kosten toerekenen op basis van de omzetverhouding BTW-belast/BTW-vrij, of op basis van het werkelijk gebruik. De toerekening moet in eerste instantie pro rata plaatsvinden, op basis van de omzetverhouding. Als die verhouding niet een correct beeld geeft van de werkelijkheid, kan toerekening naar het werkelijk gebruik plaatsvinden, op basis van oppervlakte- of inhoudsverhoudingen, of tijdsbesteding. Deze toerekening is alleen mogelijk voor kosten waarvan objectief en nauwkeurig kan worden vastgesteld in welke mate ze op die grondslag betrekking hebben. De partij die toerekening op basis van het werkelijk gebruik claimt – de ondernemer of de inspecteur – moet dat aannemelijk maken. Die bewijslast is zwaar, zo blijkt uit een recente procedure van Rechtbank Gelderland.

BV X was actief in de vastgoedsector; zij verrichte BTW-belaste en BTW-vrije prestaties. Bij een boekenonderzoek constateerde de inspecteur dat BV X de BTW-aftrek op haar gemengde kosten had gebaseerd op het werkelijk gebruik, en dat was volgens hem niet correct. Hij legde BV X naheffingsaanslagen BTW op over de jaren 2009 tot en met 2012. BV X legde het geschil voor aan Rechtbank Gelderland. Zij stelde dat voor het bepalen van de BTW-aftrek op autokosten, accountantskosten en andere algemene kosten niet uitgegaan moest worden van de omzetverhouding tussen BTW-belaste en vrije prestaties omdat die aanpak tot een onredelijke uitkomst leidde. Toerekening op basis van het werkelijk gebruik, op basis van de vierkante meters vloeroppervlak van de BTW-belaste verhuurde en de BTW-vrij verhuurde panden, gaf een reëel beeld van het werkelijk gebruik. De Rechtbank stelde vast dat belanghebbende dat aannemelijk moest maken en daarin was zij niet geslaagd. Zij had terzake geen verifieerbare gegevens overgelegd, en de enkele stelling dat de berekening op basis van het vloeroppervlak de meest aannemelijke methode was, vond de Rechtbank niet voldoende.

De Rechtbank besliste voor de toepassing van de pro rata methode dat de omzet op verkochte panden niet buiten beschouwing kon blijven. Deze verkoop kon niet worden aangemerkt als een bijkomstig handelen met betrekking tot onroerende zaken, nu belanghebbende – mede door de crisis – steeds minder aan projectontwikkeling deed en zich meer bezig hield met de verhuur en verkoop van onroerende zaken. De Rechtbank besliste dat de naheffingsaanslagen terecht en tot de juiste bedragen waren opgelegd.

Disclaimer:

Bij de samenstelling van deze uitgave is naar uiterste betrouwbaarheid en zorgvuldigheid gestreefd.

De mogelijkheid bestaat dat sommige informatie na verloop van tijd verouderd of niet meer juist is.

Accountants- en Administratiekantoor Redu kan geen aansprakelijkheid aanvaarden voor de gevolgen van activiteiten die worden ondernomen op basis van informatie in deze uitgave.